Kőszeg, 1917. január hó 21-én. 3. szám. XXXVII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, postai szétküldéssel 7 korona
Egyes szám ára 12 fillér.
Előfizetési penzek a kiadóhivatalhoz cimzendok.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számittatnak.

A jövő terhei.

Bismarck valamikor azt mondta, hogy még a győztes háboru is nagy szerencsétlenség. Ennek a mondatnak az igazságát már is érezzük. A háboru eddigi lefolyása ránk nézve nem mondható kedvezőtlennek. Ellentálltunk a minket minden oldalról körülvevő ellenségnek. Sőt kilátásunk van, ha a háboru még tovább tartana, hogy poziciónk mindinkább megerősödik. És mégis igaza volt Bismarcknak, hogy a háboru iszonyatos szerencsétlenség. Még nem is volt soha oly háboru, mely akkora károkat okozott volna és mely oly hosszu időre éreztetné a hatásait mint a mostani.

Minél többet gondolkozik a higgadt ember a jövőnek a kilátásairól, annál pesszimistikusabb konkluzióra jut. Vannak, kik általános elszegényedéstől tartanak. Hogy embereknek, kik egy szegény polgári vagyonhoz jutottak, elejétől kezdve ujra meg kell majd kezdeni munkájukat. És hogy a munkájuknak az eredménye ötven százalékig vagy még többig a kincstár kasszájába fog vándorolni. Szóval hogy az embereknek majd dolgozniok kell nagyobbrészt az állam részére, mely el fogja venni mint az elsőbbségi részvényes a jövedelemnek java részét, még mielőtt az ember egy falat kenyérhez jutna.

Hogy nem csak mi fogunk ugy járni, hanem az ellenséges államok polgárai is, ez ránk nézve nagyon csekély vigasz. Még az sem volna vigasz, ha azt lehetne állitani, hogy az entente polgárai még rosszabb helyzetben lesznek a mieinknél.

Mi nem szeretjük az aggodalmakat a tulságba vinni és a pesszimistikus felfogásokat még nagyobbitani. De hogy a helyzet nem rózsás és hogy a jövőbe nem nézhetünk kecsegtető kilátásokkal, ezt eléggé igazolják a kijelentések, melyek néha mérvadó körökből elhangzanak.

Spitzmüller, az uj osztrák pénzügyminiszter, székfoglaló beszédében foglalkozott az állam jövő feladataival s azt mondja, a legfontosabb az államadósságnak a rendkivüli emelkedése. Az adósságok növekedése oly tényező, mely a valuta helyreállitásának a legfontosabb problémáját képezi. Sokan könnyedén veszik e feladatot és azt hiszik, hogy a normális viszonyok önmaguktól fogják helyreállitani a valuta téren beállott zavarokat. Mások meg épen kételkednek a megoldás lehetőségében.

Spitzmüller azon nézeten van, hogy a feladat roppant nehéz, de nem megoldhatatlan. Takarékosság az államháztartásban és takarékosság minden magánháztartásban, az az egyedüli mód, mely szerinte a gyógyulásra vezet.

A takarékosság a lakosságnak a legszélesebb rétegeiben, ez a mi nézetünk szerint önmagától be fogja következni, mert a parancsoló szükség fogja az embereket erre kényszeriteni. De hogy meg lesz-e ennek a várt gyógyitó hatása, azt aláirni már nem igen merészeljük. A takarékosságnak a következményeit legelső sorban az állam maga fogja megérezni. Mi alig ismerünk egy kiadást, amelyből nem az állam venné ki elsősorban a részesedését. Mi pedig a luxusnak nem vagyunk barátjai. De mennyire foglalkoztatja a luxus a nemzeti ipart, mennyi keresetet nyujt a szegény munkásnak és munkásnőnek, ezt csak akkor lehetne látni legjobban, ha máholnap megszünnék a fényüzés.

Épugy csakis jelszónak tartjuk az állami háztartásban ajánlott takarékosságot. Az állam oly feladatok előtt áll, hogy a takarékosság ugyszólván teljesen ki van zárva. És ha probálkoznának is vele, ez csakis rossz helyen történhetnék és csakis káros hatásu lehetne. Gondolható-e fukarkodás az invesciónál, melyek oly szükségesek mint soha azelőtt? Vagy képzelhető a szüklelküség az amugyis nyomorkodó tisztviselő karnál?

Nagyon helyesen mutatott rá az osztrák pénzügyminiszter, hogy a bankjegyekkel való infláció a legnagyobb részben okozója a drágaságnak és hogy már ez okból nemcsak kivánatos, de sőt feltétlenül szükséges a pénzforgalmat megint a normális mederbe szoritani.

A takarékossággal egymagával az állam nem fog célt érni, hanem hogy gondoskodjék kell a bevételek fokozásáról. Evvel pedig nagyon komoly perspektivát nyujt. Ninesen semmi kifogásunk, az ellen, ha ő a hadi „reformját“ állitja be az ő progjammjába, ami nyilván annyit jelent, hogy az állam ezen adónemet jobban kiaknázni szándékozik. Ugy hisszük senkinek sem lesz ellenvetése, ha az állam a háboruban meggazdagottaktól a millióknak egy részét adó formájában vissza akarja venni.

Nagyobb aggályra ad azonban okot a miniszternek az a további megjegyzése, hogy egy adó behozatala lesz elkerülhetetlen, mely lehetővé teszi, miszerint az államadósságnak egy kvótája általa törlesztethessék. Magyarán mondva ez annyit jelent, hogy az adósság, melyet a két állam a jegybanknál kontrahált, egészben vagy részben egy nagy vagyonadó által legyen visszafizethető. Még ez ellen sem lehetne kifogás, ha azt tudnók, hogy a vagyonadó csakis a nagy vagyonokat fogja találni, a milliomosokat, kik meg birnak élni még akkor is ha vagyonuk egy részét az állam igénybe veszi. De mi attól félünk, hogy a vagyonadó leginkább a középosztályt fogja sujtani, melynek a háboru „áldásaiból“ nem jutott, hanem csakis annak árnyoldalaiból, a drágaságból.

Ha a mai megélhetési viszonyok közt, melyek előreláthatóan még sokáig el fognak tartani, egy középosztályu családra 10,000 kor. jövedelemből még ránehezedik az uj jövedelemadó és esetleg még vagyonadó is, ez sok esetben valóságos katasztrófát jelenthet, mert ebből a jövedelemből elfizetni talán egytizedrészt, ez már a lakásnak, az élelemnek és a ruházatnak a rovására menne.

Nem bánjuk, ha elveszik ott, ahol van felesleg. Csak ott ne keressék, ahol épen csak meg van a minimum. De csinálják kellő bölcse-

Tárca.

Az 1848. évi törvényeknek végrehajtása Kőszegen.

— Uj adatok. —

Az utolsó évtizedekben minden év március hó 15-ik napján a „Bálház“, most „Mulató“ nagy termében lelkes társaság gyült össze, hogy a magyar szabadságot ünnepelje és hazafiui érzelmeinek adjon kifejezést. Gyönyörü, hazafiui hévtől áthatott, lelkes beszédek hangzottak el; fogadalmak a szent szabadságra és hogy „tovább rabok nem leszünk“; dicsőitése azon férfiaknak, kik az ősi magyar alkotmányért, a haza és nép jogaiért oly elszántan, oly önzetlen viaskodtak és Kannaán uj országába vezettek. De soha egy szóval sem érintették, hogy az 1848-iki törvényeknek a gyakorlati életbe való átvitele magára a népre milyen hatást idézett elő? Az uj korszakba való lépés minden zökkenés nélkül történt e? Különösen városunkban minő változást, minő intézkedéseket idéztek elő?

A nép, a tömeg, az rendesen mindennapi szokásainak hatása alatt áll. Eszerint osztja be életrendjét és aszerint cselekszik; végzi mindennapos dolgát. Csak egyes emberek gondolkodnak mélyebben; tekintenek a jövőbe; cselekesznek jót és alkotnak rendkivülieket, melyeket a nép, a tömeg legtöbbször félre-vagy meg nem ért; önző, kicsiny lelke azután, főleg ha szenvedélyeit, indulatait nem tudja korlátozni, a zavarosban halászok — ilyenek mindig találkoznak, — kárhoztatandó lépésekre ragadja el.

Még oly fenséges ujitásokat, melyek az emberi jogok legelemibb követelményei voltak mindenha, sem sikerül minden zökkenés nélkül az életbe átvinni. 1848 ban sem. Pedig akkori államférfiainkban elég előrelátás és energia volt.

Mi utódok is rajongunk az 1848. évi törvényekért; szeretjük Magyarországot „magna chartának“ nevezni; politikai vezéreink a kiegyezésnek egyik feltételeül követelték az 1848 iki jog folytonosságát; mégis egyik másik törvénynek végrehajtása, söt maga a jog és polgári egyenlőségnek kihirdetése milyen izgatásokra, kicsapongásokra adott alkalmat az országnak legtöbb részeiben. Kőszeg szab. kir. városban is.

Maga gróf Batthányi Lajos nemzeti miniszter elnök beköszöntőjében 1848. évi március hó 17-én 1. sz. a. kelt és e város főbirájához is intézett rendeletében felhivja, hogy a béke és nyugalom fenntartására minden tekintélyét felhasználja, „mehogy a minisztérium és országgyülés, mint az átalakulás s törvényesség organumai, a nagy és nehéz munka megoldásában kicsapongások vagy idő előtti követelések által akadályoztassanak.“

A városi tanács ezen bölcs és előrelátó miniszteri felszólitás következtében „az itt mindeddig fennálló közbéke s bátorság további fentartása tekintetéből“ intézkedéseit abban összpontositani határozzá, miszerint „a kebelbeli fegyveres nemzeti őrsereg minden netalántán eredendő zavar csirájábani elnyomása végett saját és a közérdek teendő szolgálatra kész legyen és a körülmények szükségéhez kivontató alkalmazására nézve városkapitányi hivatalnak rendelkezésétől függjön, ki is ily rendelést a nevezett őrsereg vezérletével megbizott kapitánya utján az egész őrsereggel megindatandja.“

A tanács nyomban maga elé hivta Klugel Józsefet, az őrsereg kapitányát, ez azonban — ugy látszik, érezve a a közeledő vihar szelét, melynek nem tudna ellenállani, — hivataláról lemondott. A tanács ennek helyébe, „addig mig az őrsereg maga választand magának kapitányt“, Puskarits István alkapitányt, a mostani Stiaszny üveges helyén Mahorsits J. volt füszerkereskedő elődjét bizta meg és a hivataláról lemondott Klugel Józsefnek érdemeit, melyeket „33 év alatt híven és érélyesen hivatalában szerzett“ méltányolva, azokat jegyzőkönyvileg elismerte.

Hogy pedig a közcsend „netalántáni megzavarása esetében“ azonnal helyreállittathassék, a városkapitányi hivatal utján az ülés napjától kezdve a fegyveres őrseregnek 12 tagját s dobosát egy tisztnek vezérlete alatt a városházán mint állandó „strázsát“ kirendelték és az éjjeli őrködést szigoritották; végre az 1848 ban oly fontos szerepet játszott nemzeti őrseregnek (Nationalgarde) alakitására nyomban aláirási iveket bocsátottak ki.

A nemzeti őrseregbe belépett városunknak talán minden lakosa, a kir. táblabiráktól kezdve az utolsó kapásig. Nem kivántak egyéb minősitést, mint feddhetetlen előéletet. A nemzeti őrseregnek hiteles névsora meg van a városi levéltárban. Igen hosszura nyulna a teljes névsor közlése, azért csak a tisztek nevét sorolom fel. Kapitányok: Pados János, Rechard, Czeke; főhadnagy: Link György; alhadnagyok: Braustein Ferenc s Kubovich Lajos. A nemzeti őrseregnek felszerelése a katonai fegyvertárakból történt a Nádornak közbenjárása folytán, de mivel a katonai fegyvertárakban nem volt annyi fegyver, mint amennyire szükség volt, a Nádor egyik rendeletében azt ajánlja a nemzeti őrseregnek, hogy szerezzék meg maguk a fegyvert. Kőszeg szab. kir. város maga szerezte be a szükséges fegyvereket és megkérte még a honvédelmi minisztériumot, hogy a fegyverforgatásnak elsajátitására katonatisztet rendeljen ki.

A nemzeti őrsereg nem tévesztendő össze az egyenruhás polgári gárdával, mely külön, az előbbinél zártabb testületet képezett, hová csak azon polgárokat vették fel, kiknek számára a városi tanács polgári oklevelet állitott ki. A polgári gárdista maga szerezte be felszerelését és a gárdának 1848 ban 120 tagja volt, külön zenekarral, melynek Nykodem Vencel volt a karmestere. Dobosa Fischer Károly volt.

séggel és óvatossággal. Ne veszélyeztessék az államfentartó középosztályt az exintenciájában. A következményeket máskülönben az állam maga érezné meg elsősorban.

„Var. L.“ w.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

52/917

Az adófizető közönség tájékozására főbb vonásokban közlöm, hogy az 1917. évben nemcsak uj adótörvények, hanem egészen uj adók is lépnek életbe.

Általánosságban megjegyzem, hogy az 1917. évben a III. oszt. ker. adó és hadmentességi dij kivetésénél az eddigi érvényben levő szabálytól eltérések lesznek.

A jövedelemadó már a 10 ezer korona jövedelemmel biró adókötelezeknél kezdődik. Uj adók a vagyonadó és hadinyereség adó.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának kivetésére az 1909. évi VIII. t. c. életbe lépett.

A III. oszt. ker. adó 1917 évben általában nem vettetik ki 3 évre minden adózóra, csak azokra, kik 1914—1916-ban kezdték üzletüket és még megadóztatva nincsenek.

Az 1916. évi XXXIII. t. c. a kivetett III. oszt. ker. adót 1919 és 1918 évre fenntartja. Ugy az adózó mint pedig a pénzügyigazgatóság kérheti a III. oszt. ker. adó helyesbitését abban az esetben, ha hitelt érdemlő adatokkal igazolja, hogy az adóköteles foglalkozásának terjedelme az 1916. évi adómegállapitás idején elért terjedelemmel szemben lényegesen csökkent, illetve emelkedett, vagy ha az adózó más, ugyanazon vagy hasonló foglalkozást űzők adójánál a foglalkozások terjedelmének figyelembe vételével aránybau nem áll.

Az adózók a leszállitás iránti kérvényeiket 1917 február végéig adhatják be.

A kir. pénzügyigazgatóság február végéig értesiti azokat az adókötelezetteket, kiknek adófelemelés hozatott javaslatba.

A IV. oszt. ker. adó alá tartozó jövedelmek január 20-ig a városi adóhivatalnál kiszolgáltatandó vallomási iveken bevallandók.

Ugyanesak január 20-ig a tőkekamat és járadék adó alá eső jövedelmeket az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles.

A föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótadónál számitásba veendő kamatterhek vallomása január 1—31-ig a városi adóhivatalnál adandó be. E határidő lejárta után október 15-ig érkező vallomások csak igazolási kérvény utján és abban az esetben fognak csak figyelembe vétetni, ha hitelt érdemlőleg igazoltatik, hogy a késedelem elháríthatatlan akadály miatt történt.

Felhivom végül az adófizető közönség figyelmét az e tárgyban időszakonként kibocsátott falragaszokra. Bővebb felvilágositás a városi főjegyzőnél nyerhető.

Kőszeg 1917 január 8.

Gombos Ernő, v. főjegyző.

Hirdetmény.

15/917

Textilhulladék (rongy, ócska textilruházati cikk, ócska zsineg, kötél és alattság) csak a Textilhulladékbizottság engedélyével adható el. Ez a bizottság tartja nyilván a készleteket, ezek feldolgozását, megállapitja bejelentésük módját, közvetlen beszerzésre engedélyt ad, külföldi behozatalt igazolja, a készletet eloszt ja, intézkedésekre a K. H.-nak javaslatot tesz. A textilhulladékra létrejött vételi és szállitási szerződések hatályukat vesztik, 10.000 kg. nagyobb hulladékkészletek birtokosai ezt havonta, elsőizben 1917. január 10. napjáig a textilhulladékbizottságtól beszerezhető urlapokon bejelenteni tartoznak.

Kőszeg 1917 január 5.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

137/917

Közzéteszem, hogy a Kőszeg város tulajdonát képező sörcsarnok, udvar és kerttel, jégveremmel és tartozékaival együtt f. évi január hó 25-én délelőtt 9 órakor a városi számvevőségnél nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Kőszeg 1917 január hó 20.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

206/917

Közhirré teszem, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1916. adókivetési lajstroma 1917. január 12—19-ig 8 napi közszemlére ki van téve.

Kőszeg 1917 január 12.

Jambrits Lajos polgármester.

Hirdetmény.

351/917

Szombathelyen anya- és csecsemővédő tanfolyam nyilik, mely f. évi január hó 29-én kezdődik és 6 hétig tart. Pályázhatik minden magyar honos 24—55 éves magyarul beszélni és irni tudó nő, aki a polgári iskolának 4 osztályát elvégezte vagy a tanfolyamhoz szükséges műveltséggel bir és erkölcsi kifogás alá nem esik. Az iskolai és erkölcsi bizonyitvánnyal felszerelt bélyegtelen kérvények a szombathelyi vagy veszprémi gyermekmenhely igazgatóságához nyujtandók be folyó évi január 20-ig. A tanfolyam ingyenes, de a hallgató saját költségén tartja el magát, a tanfolyam melletti internátusban azonban a belügyminiszter ur kivételesen megengedheti, hogy az arra rászorulók és érdemes hallgatók ingyenes ellátást kapjanak. A magyar jövendő érdeke kívánatossá teszi, hogy e rendkivül fontos tanfolyamon minél számosabban vegyenek részt.

Kőszeg 1917. január 16.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

14/916

Az angol 55 finomsági számnál vastagabb nyers lenfonalak, 40 finomsági számnál vastagabb fehéritett vagy festet fonalakból készült lenszövetekből a kereskedők készletükből csak az alábbi mennyiséget adhatják el szabadon:

nyers szövetből a készlet 15%-a de legalább 375 m. és legfeljebb 750 m.,

fehéritett szövetből a készlet 15%-a. de legalább 375 m. és legfeljebb 750 m.,

festett, nyomatott vagy tarkán szőtt szövetekből a készlet 15%-a, de legfeljebb 225 m. és legfeljebb 450 m.,

telitett (impregnált) szövetből a készlet 15%-a, de legalább 150 m. és legfeljebb 450 m. len — vagy féllenszövetből készült katonai egyenruhák, ágyneműek, hátizsákok, kenyértarisznyák, sátrak itatóvedrek, takarók, abrakostarisznyák 15% át, ágylepedők, törülközők, törlőkendők, szalmazsákok, szűrő és préskendők 15% át. Ki vannak véve e rendelet alól a katonai előirás szerint készült len és féllenszövetek. A jelen rendeletben ajánló szabad felhasználás joga az alábbi feltételekhez van kötve:

a) a szabad felhasználásra bocsátott árukért nem követelhető magasabb ár, mint amilyeneket a fél azokért az árukért ak 1.433/1916 M. E. számu rendelet életbelépése előtt kapott,

b) köteles a fél oly feljegyzéseket vezetni, amelyből a készlet minden változása és a felhasználás módja könnyen megállapitható, köteles továbbá az erre vonatkozó felvilágositásokat a Lenipari Bizottságnak kivánságára megadni.

Kőszeg 1917 január 16.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

5777/916

Tudomás és alkalmazás végett tudatom, miszerint a közélelmezési hivatal elnöke elrendelte, hogy az 5615 számu podgyászvizsgálati utasitáshoz kiadott 7664/916 sz. rendelkezése szerint vasuton szabadon szállitható kézipodgyász gyanánt az ország határállomásaira és az azokon tul történő utazásoknál élelmezési vagy közszükségleti cikkekből olyan mennyiség, amelyre az utasnak utazásának 3 napi tartama alatt szüksége van; az ország határain belül való utazásnál pedig oly cikkekből, amelyeknek Magyarország területén levő vásárlásra (beszerzésre) az illetőnek jogosultsága van a kézipodgyász forgalmának megfelelő mennyiség.

Kőszeg 1917 január 17.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

404/917.

Közhirré teszem, hogy az 1916. évi föld és házbirtok után járó ált. jöv. pótadó, az 1916. évi hadmentességi dij kivetési lajtstom. és az 1916. évi IV. oszt. ker. adó kivetési lajstrom 1917. évi január 19-től — január 26-ig 8 napiköztzemlére ki van téve.

Kőszeg, 1917. január 18.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

280/917

Vörös és sárgarézből, vörös fémből vagy bronzból való ajtóveretek (kilincsek, gombok, rózsák, pajzsok, kutfedők, ajtófoggantyuk,) melyek kereskedők birtokában vagy bárkinél mások számára őrizetben vannak, a fémközpontnak (Budapest IV. Városház u. 10.) vagy meghatalmazottjának eladhatók szabadkézből. Különben a fémátvételi bizottságnak f. hó 31-ig beszolgáltatandók.

Kőszeg, 1917. január 16.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

254/917.

Közhirül adom, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az ónból vagy ónötvözetből való söntéstálcákat feltétlenül és azonnal szolgáltassák be.

Kőszeg, 1917. január 15.

Jambrits Lajos, polgármester.

Hirdetmény.

230/917.

Közhirré teszem, hogy a sertéscsorda kihajtását elrendelni óhajtom. A sertéscsordára, miután a közlegelő orbánccal fertőzött, csak oly sertések hajthatók ki, melyek megelőzőleg orbánc ellen beoltattak. Ennek folytán felhivom a város gazdaközönségét, hogy a sertéscsordára való kihajtandó sertéseiket a városi állatorvosnál az eszközlendő oltás végett jelentsék be.

Kőszeg, 1917. január 19.

Jambrits Lajos, polgármester.

Pályázati hirdetmény.

360/917

Tompek György elhalálozásával megüresedett Ege Miklós féle alapitvány kamataira pályázatot hirdetek.

Az alapitvány kamataira pályázhatnak vallás különbség nélkül olyan kőszegi illetőségű és kifogástalan előéletü kifogástalan polgárok, kik önhibájukon kivül szegényedtek el.

A pályázati kérvények Kőszeg szab. kir. város képviselőtestületékez cimezve f. évi január 31-ig nálam adandók be.

Kőszeg, 1917. január 16.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hirek.

Kitüntetés. Unger Elek tart. huszárfőhadnagy, az Általános Takarékpénztár pénztárosa, ki már a háboru eleje óta az orosz hadtápvonalon teljesit szolgálatot, Őfelsége legmagasabb megelégedése adatott tudtul a Signum laudis érdemjel adományozása mellett.

A névsorban Tipka Antal, Lauringer János, Rossman József, Freh János, Hetter József, Feigl Zsigmond és Samu, Irtzing József, Freyier Gottlieb és Vilmos, Jagits Mihály, Brader Samu, Michalis Frigyes, Hailand János, Molnár Ferenc, Barkó Benedek, Topfer Gottlieb, Wolff István, Heidenreich Lajos, Auguszt János, Marton Mihály stb. ismert kőszegi régi családnevek szerepelnek.

Nagyon jól ismerték és itélték meg a vezetők az akkori helyzetet, midőn első sorban a közrend fentartásáról gondoskodtak. A „misera plebs contribuens“ azon hirre, hogy a közteherviselésről, papi tized- és urbéri viszonyok megszüntetéséről szóló javaslatok az országház elé kerültek, az eddigi kötelezettségeknek teljesitését megtagadta. Pedig jog szerint akkor szünik meg valami kötelezettség, ha a törvény az alól felment. De a nép nem tanusitott türelmet. Sokkal jobban forrongott már. Egyes lelkiismeretlen embereknek e forrongás megkönnyitette aknamunkáját az izgatásra s az ár kicsapott a medréből.

Gróf Batthányi Lajos nemzeti minisztereknek sebes stafeta posta utján küldötte szét körlevelét, mely március hó 26-án reggel 1½ órakor érkezett ide. Ebben felhivja a városbirót, hogy azonnal közgyülést hivjon egybe és ott „a nép előtt népszerűséggel biró s az uj kormányforma iránt kellő rokonszenvel viseltető egyének az előre kinyomatandó törvény cikkeket kiosszák, azoknak hatalmát a közhitbe, bizodalomba ajánlják és biztositsák Őfelsége általi megszentesitendő törvényeknek kihirdetése után rögtön teljesedésbe vételét. Utasitsák az adózó népet tartozásainak a törvény kihirdetésig való hiven teljesitésére; a földbirtokosokat s képviselőiket pedig arra birják, hogy valamely netaláni megtagadások irányában erőszakot semmikép ne használják. Azon nem remélt esetben, ha netáni mozgalmak a puszta megtagadásnál nem maradnának, hanem a személy s vagyon bátorságot megtámadnák, a megbizott férfiak először értelmezéssel és reábeszéléssel hassanak a népre, — törvényes eszközökhöz csak ezeknek ismételt sikeretlen próba után és akkor is a legnagyobb óvatossággal és kimélettel folyamodjanak“.

Az aznap megtartott közgyülés kijelenti, hogy e szab. kir. városban urbéres birtok s jobbágyság ninesen, azért e városban kivételes intézkedésnek szüksége sem forog fenn. De a közcsendnek fentartását a már előzőleg kirendelt állandó választmánynak ujjólag figyelmébe ajánlja.

E figyelmeztetés nem volt fölösleges óvatosság. A mi polgárságunk, melyért már annyi kiváló férfinak, de még demagógnak is — szive vérzett, az előbbi törvények kihirdetésénél a határozatban foglalt okmál fogva csendes maradt, de a köznép, nevezetesen a kapásosztály, 1848. évi április hó 5-én délután, midőn a zsidókra is kiterjedő jogegyenlőséget a kihirdetés által előtte ismeretessé lett, Krötzl József és néhány társának izgatásaira, ezek körében oly zenebona történt, mely városunknak eddigi nyugalmát alaposan megzavarta. Ezen fontos esemény Chernel Kálmán monográfiájában elég körülményesen van leirva, de mivel egyes részletekre (történeti munkánkban egyes epizódoknak részletes leirása helyet sem foglalhat) ki nem tér, érdemes lesz Krötzl József izgatásait és izgatásainak következményeit a hivatalos jegyzőkönyvek alapján egy külön cikkben részletesebben ismertetni.

Hazánk több részében elterjedt mozgalmak mindinkább aggasztó alakot öltvén, a ministeri országos ideiglenes bizottmány e mozgalmaknak elfojtására teljhatalmu biztosokat rendelt ki. Vasvármegye területére Csányi Lászlót és Széll József Vasmegye első alispánját és ha az szükségesnek mutatkozik, Zala, Veszprém és Somogyvármegyék, Sopron, Kőszeg, Ruszt sz. kir. városok területére is. E teljhatalmu biztosoknak mindenki, a községek, egyesületek, a nemzetőrség feltétlen engedelmeskedni tartozott.

A biztosoknak nálunk, daczára a megzavart közrendnek, dolga alig akadt. A nemes magistratus ura maradt a helyzetnek, mert minden intézkedést megtett a közrend fentartására és az izgalmak lecsillapitására. Igy nem csekély izgalmat keltett, hogy ekkor a bankókat egyáltalán nem, vagy csak levonással akarták ezüstpénzre beváltani. Az országos ideiglenes bizottmány egy rendeletet kiadni kényszerült, mely hirül adta a közönségnek, hogy a bankjegyeket, a mennyiben kivánja, nemcsak a királyi só- és harmincad-hivatalok, hanem az országban levő fiókbankok is beváltják. De minthogy a megkivántató pénzmennyiségnek az illető helyekre való elszállitása időt igényel, a közönség a bankjegyek beváltása miatt ne aggódjon.

Nálunk Waisbecker József akkori terménykereskedő ellen emeltek vádat, hogy a bankókat csak levonással váltja be ezüstpénzre. A nemes magistratus, példát statuálandó, ebben szigoru vizsgálatot tartott,

A februári esküdtszéki tárgyalásokhoz kisorsolt 36 esküdt közzé városunkból Czeke Gusztáv, Gürtl Ödön, Németh Imre és Terplán Kornél jutottak.

Előléptetés. Posch Antal, a tartalékkórháznak annak felállitása óta ismert buzgó altisztjét, a parancsnokság őrmesterré léptette elő.

Hősi halált halt az 1890-ben született Scheer János földink 1916. évi szeptember 28-án az orosz fronton Bubnár nál és e község erdejének szélén a kut közelében alussza örök álmát, hol bajtársai sirját faragott kereszttel és felirással jelölték meg. Most az ezredparancsnokság hátrahagyott iratai alapján nyomoztatja a személyazonságot.

Haláluzás. E hó 17-én hunyt el Csányi Róza okl. tanitónő 22 éves korában. Szülei, Csányi Gyula nyug. vasutas és neje németujfalusi Simonffy Róza, valamint Mariska és Endre testvérei gyászolják. A temető kápolnájában volt felravatalozva, honnét tegnap nagy részvét mellett helyezték el sirjában. A Szt. Dömésrend, a leánynevelőintézetek, a Mária-kongregáció sok koszoruval és virággal boritották a korán elhunyt közkedvelt tanitónő koporsóját.

A Bortermelők Szövetkezete február 4-én délelőtt fél 11 órakor a városházán tartja évi közgyülését. A kimutatott évi számadásból az tünik ki, hogy az elmult szövetkezeti év elszámolása 135 korona hiánynyal fejeztetett be és habár a befolyt 991 kor. tagsági dijat kiadásokra forditották, mégis e 991 kor. tagsági dij alaptőke gyanánt is helyeztetett el. Itt alighanem hiba csuszott bele. Vagy az elkönyvelésnél vagy a kivonatban.

Az 1917. évi költségvetés felsőbb jóváhagyását a törvényhatóság még nem tárgyalhatta, amiért is a városnak felhatalmazás adatott ennek jóváhagyásáig a városi háztartást az előző évi költségvetés arányában igénybe venni.

Jótékonycélu mozielőadás. Az evangelikus nő egyesület saját alapja javára február elején, valószinüleg egyik szombati napon mozielőadást rendez. Erre a célra igen érdekes filmcsoportot igyekszik megszerezni. Délutáni előadás lesz az ifjuság számára és este a közönségnek. Mulatságrendezés helyett ez okosabb vállalkozás, különösen ha a megunásig megszokott sok egyforma filmbemutatás helyett egy igazán művészi nivón álló műsort fog beszerezni.

Riegler Mihály földinkről mult héten jeleztük, hogy ezredparancsnoksága 1916 junius első felében az orosz fronton volt nagy harcok óta eltüntnek tartja nyilván és azóta nyomozza. Már meg is találták. Családja levelekkel igazolta, hogy azon időben orosz fogságba került és jelenleg Koustantinowban van elhelyezve.

Vasuti ulipodgyász ellenőrzésére felügyelőket nevezett ki a belügyminiszter, akik hivatalos esküt is tesznek. A kőszegi állomáson Zwaller János, a sörgyári állomáson Schmal József nyug. rendőr, a gyöngyösapáti állomáson Vinkó Sándor, a nagygencsi állomáson Bodorkós György lett kinevezve.

Kath. Nővédelmi Hivatal Kőszegen. Jan. 18-án nyilt meg a Szociális Missziótársulat Kőszegi Kath. Nővédelmi Hivatala a Kath. Kör helyiségében. Hivatalos óra szerdán és szombaton d. u. 2—4-ig, vasárnapon d. e. 10—11-ig. A Hivatal célja, hogy bármilyen lelki vagy testi bajjal hozzáforduljon, hogy amennyire csak lehet, segitsen. Ezért ingyenes állásközvetitéssel is foglalkozik, szegényüggyel, gyermekvédelemmel, tanácsadással, elhagyott betegek gondozásával, stb. A hozzáfordulókat valláskülömbség nélkül segiti. A Nővédelmi Hivatal működő hölgyei az Oltáregylet e munkára vállalkozó tagjai lettek, vezetését Udvardy Katus urhölgy vállalta. A hölgyek ezirányu caritativ és szociális munkájának irányitását a Szoc. Missziótársulaton mint központon kivül, Kincs István apát és Dr. Bárdos Remig főgymn. igaz-

---

de a vád, mint a jegyzőkönyv irja, nem bizonyult be alaposnak. Igy hát lecsillapodtak a kedélyek, a szenvedélyek, a mozgalmak.

A hegyvám (szőlődézsmaváltság) megszüntetéséről szóló törvénynek kihirdetése és az április hó 28-án nyilvánosan megtartott közgyülésen való azonnali végrehajtása már csendben történt. Ez ügynek megértéséhez közlöm, hogy a szőlődézsmaváltságot (nálunk igy hivták) azon szőlőbirtokos szolgáltatta be, ki nemesi vagy polgári jogokat nem élvezett. A közgyülésnek indoka szerint „ezen teher nem a birtokhoz, hanem a személyhez kötve volt, az ujabbi alkotmányt átható általános szelleme pedig ugy, mint a városi rendezést tartalmazó törvény cikk, különösen a személyi jogok egyenlőségét veszi fel egyik legfőbb talpkövül," ennél fogva „a hegyvámnak, mit e város kebelében egyedüli személyhez kötött és eddig a városi lakosságnak csak ezen egyik osztálya által viselt tehernek további fenntartása a törvény lelkével, jelesen pedig mindennemü uri fizetéseket meg-szüntető 9 cikkel egybe nem egyeztetvén, megszüntnek nyilvánittatott," miután előzőleg a nemes magistratus a szombathelyi püspükségnek a városi kasszából eddig fizetett 400 frt. szőlődézsmaváltságot már beszüntette.

Még csak a városi törvénynek végrehajtása, annak is inkább a tisztujitása idézett elő nagyobb élénkséget. Miután 1848-ban volt városunknak első alkotmányos tisztujitása, erről is külön cikkben foglalkozom.

— a. j. —

gató teljesiti. Felhivjuk városunk nemesen érző emberbarátainak és a szenvedőknek a figyelmét erre a korszerü intézményre.

A város követelései az állampénztártól majd 30 ezer koronára rugnak. Hogy ez milyen zavarólag hat a háztartásra, azt el lehet képzelni, midőn az adófizetés sem történik oly pontossággal mint az kivánatos és sok adótétel be sem hajtható. Szinte csodálatos, hogy a város vezetősége a háztartás ellátásában és a sokféle kötelezettségek teljesitésében még nem akad. A város követelésének főösszegei abból erednek, hogy az itt elhelyezett volt isztriai menekültek után még vagy 5.000 korona a hátralék, 20.000 koronánál többet pedig hadisegély cimén előlegezett. Érthetetlen, hogy felsőbb helyen nem veszik figyelembe a városi háztartás egyensulyának a fentartását. Ha netán arra jönnének rá, hogy valamely alapból fedezi a hiányt, akkor bizonyosan már ott lógna Damokles kardja a felelős tisztviselő feje felett, — hát még akkor, ha az isztriai vagy bukovinai polgárokat el nem látná, vagy — Jézus segits még kimondani is borzasztó — a hadisegélyes asszonyokat és gyerekeket nem látnák el pénzzel.

A villamos közvilágitás e hó eleje óta az ivlámpákkal redukáltatott. Mivel azonban a szénfogyasztó üzemek még további redukálásra vannak utasitva és ez a bérbeadott telepek anyagi érdekeit nem érinti, a polgármester a Ganz cég igazgatóságához fordult azon kérdéssel, hogy a közvilágitás további leszállitása esetén milyen kárpótlást nyujt ezért a városnak és ezen választól teszi függővé az eziránti előterjesztést a város közgyülése elé. — Még egy sérelmes helyzet megszüntetésén fáradozik most. Igen sok nagyobb fogyasztót árammérő óra nélkül kénytelenek ellátni, mig viszont a régebbi időből származólag sok olyan fogyasztó van, aki még az előirt minimális évi 36 korona áramot sem fogyasztja, de mert kevesebbet fogyaszt még is ennyit köteles fizetni. Tekintve, hogy uj áramórák beszerzése különösen most sok ezer koronára rugó tőkeberuházást igényelne, a megoldást oly módon keresi, hogy 36 korona évi fogyasztáson aluli megrendelőktől az árammérő óra mint náluk felesleges elvétessék, és ott alkalmaztassanak, ahol ez a város és a nagyobb fogyasztó közös érdekében áll. Ez annyira méltányos és kivánatos megoldás, hogy ott, ahol esetleg vonakodnának ennek megfelelni, az áramszolgáltatás egyszerüen beszüntetendő lenne.

A sörgyárnak termelését tudvalevőleg kormányrendelet szállitotta le felére. De e részének a feldolgozását is kétessé tette azon rendelkezés, hogy az árpának csak 19 %-át szabad volt malátává feldolgozni. A sörgyárnak csak kilenc és fél waggon árpa beszerzése engedélyeztetett, de csak hatot tudott megkapni és most ebből 369 métermázsát foglaltak le a Hadi Termény rendelkezésére kenyérmagnak való felhasználásra. Ebből aztán könnyen megállapitható, hogy ez évi sörtermelése mily jelentéktelen lesz és ezek után talán belátják a hölgy részvényesek is, hogy igazuk volt azoknak, akik a közgyülésen a több osztalék kiadása ellen foglaltak állást, mivel a bekövetkezendőket sejtve hirdették, hogy a jövő évben ugyanannyi lesz a gyár- és üzemfentartás költsége, a tőke kamatozása, de jóval kevesebb a nyeresége. A háborus helyzet hozta a törzsrészvényeseknek most már 3 éve az osztalékot, ugyanez a helyzet érezteti most ellenkező következményeit is. — de azért nincs ok a kétségbeesésre. A béke is hozhat kövér esztendőket.

Öt mázsa Ementali sajtot rendelt a polgármester a város közönsége számára. Kiárusitása kisebb adagokban is a hatósági husszék helységében lesz mintegy 8 korona kilónkénti ár mellett. Ez a mostani viszonyokhoz mérten aránylag olcsó ár és mert igy a népélelmezésnek is alkalmas cikk, véleményünk szerint, ezt csakis kis adagokban kellene árusitani, hogy minél tovább szolgáljon hus- és zsirtáplálék helyett.

Kávét csakis hatósági igazolvány mellett adhatnak el a kereskedők. Fejenkint és havonkint 10 dekát utalnak ki. Ez nem sok, de még ezzel is jó lesz igen takarékosnak lenni, mert rövidesen ennyi sem lesz kapható. Egy takarékos háziasszony pótlásul az árpapörkölést és a rántott levest ajánlja.

A lisztelosztás nehezebb helyzete áll be e hó végével. A kath. Népszövetség készlete elfogyott és igy február elsejétől kezdve az ezáltal ellátottak is hatósági ellátás alá kerülnek. Ezt már tudják a Központban is, az alispánnál is, hol ez időtől fogva az eddiginél nagyobb mennyiséget fognak kiutalni, de a legutóbb érkezett hirek szerint a vármegyének biztositott havi 45 vaggon lisztet országos közérdekből 36-ra szállitották le s igy Kőszegnek is ugyanezen arányban kevesebb jut, de e helyzet enyhitésére a hiány pótlására kukoricalisztet ajánlanak fel, mely, ugy mondják, jó minőségü s olajmentes lesz és 10–20 %-a erejéig a kenyérliszthez keverve igen jóizü kenyeret ad. Háborus érdek, sőt a győzelem biztositása az, hogy a jövő termésig mesteri takarékossággal és jókedvü türelemmel elszenvedjük a változhatatlant — front mögött hősi kitartással.

Az uj ebszabályrendeletre vonatkozólag V. L. aláirással nyilt levelezőlapot kaptunk a következő tartalommal: „Tekintetes szerkesztőség! Mi haszna a legüdvösebb szabályrendeletnek, ha végre nem hajtják? Tessék megfigyelni, nem-e most is kóborol sok eb az utcán, szájkosár nélkül láthatók kapuban, kapu előtt, üzletben, sőt nyilvános helyiségekben is, — még olyan helyiséget is láttam, hol a vendégeket a tulajdonosnak teljesen szabadon járó kutyája változatlan dörgölődző ragaszkodással fogadja a vendéget, — óriási ebpéldányok pedig szabadon járnak. Ha kevés is most a rendőr, ennyit mégis csak láthatna?" Illetékes helyen felmutattuk e levelezőlapot, hol azt felvilágositást nyertük, hogy a szabályrendelet ki lett hirdetve, az ebek összeirása most van folyamatban, a rendőrség pedig arra kapott utasitást, hogy a szabályrendeletnek közrendészeti részének szigoru ellenőrzés el tegyen eleget. Ha több rendőr lenne s főleg ha gyepmester lenne, bizonyára már nagyobb eredménye látszanék a végrehajtásnak. Még csak két-három hete történt a kihirdetés. Minden ujitás némi türelmet igényel. Ha meglesz az adókivetés egy eb után 15 korona, ez is majd megtizedeli a sok felesleges ebet. Jó tenné a panaszkodó, ha észleleteit a rendőrséggel közölné, mely egyébként ujból éber ellenőrzésre felhivatott. Nekünk az a megjegyzésünk, hogy minden jóravaló polgár kötelessége, hogy a szabályrendeletnek megfeleljen és ne várja be a hatóság büntetését, ami több az adónál és több egy szájkosár áránál. Aki pedig nyilvános helyen lát ebet, követelje a helyiség tulajdonosától, az eltávolitást vagy jelentse.

A városi tisztviselők élelmi bőségét tárgyalják sokfelé és sajátságos, mig ők azon törik a fejüket, hogy miképen boldoguljanak, addig mások meg azon törik a fejüket, hogy hogyan lehetne az ő bőségükből a közélelmezés javára valamit elvenni. A sok pletykára eddig nem hederitettek, de mert e héten e tekintetben levelezőlap érkezett hozzánk és mi ezt a városházán bemutattuk, illetékes helyről annak a közzétételére kértek fel bennünket, hogy aki valamely tisztviselő bőséges élelmi készletéről meg akar győződni, az jelenjen meg bátran a városházán, a polgármesternél, aki nyomban felhatalmazást állit ki neki rekvirálásra. Ugy mondja, bár minél többen vennék ezt igénybe, mert akkor annyira az ellenkezőjéről győződnének meg, hogy a városi tisztviselők iránti meleg érdeklődésükből kifolyólag, bizonyára segiteni fognak abban, hogy a sokaknál tapasztalható hiányt és nélkülözést pótolják, mert feltehető, hogy ezt nem is akarják azoktól, akik egész erejüket a közönség ellátásának szentelik.

A petroleum kiszolgáltatása is nemsokára csak hatósági utalvány mellett történik. Városunk már bejelentette szükségletét. Ez mintegy 5—6000 liter havonkint, egy-egy családnak napi egy deciliter, tehát havonkint 3 litert számitva, — öt litert pedig azoknál, akiknek műhelyük van. Akiknél villanyos világitás van, természetesen nem jár ez az adag, de kivételesen mosónapokon stb. havi egy liter ezeknek is jut. A petroleummal is igen takarékosan kell bánni. Hogy mikor lép életbe ez az uj rend, a városházán még nem tudják. Az alispán értesitése szerint a forgalmi nehézségek akadályozzák a szállitást. A helybeli kereskedőknek csak helybelieknek szabad eladni. A vidékiek külön kapják szükségletüket saját hatóságuk utján.

Gépszijakra jó lesz vigyázni. E héten Sopronból, Szombathelyről, Pápáról és még más városokból jött értesités a rendőrhatósághoz, hogy onnét utazó tettesek gépszijakat loptak el. Ezeknek most nagy az értékük és nehezen is pótolható. Jó lesz vigyázni rá, ahol van.

Roth könyvárus üzleti kerékpárja, mely mult héten a postaépületnél tünt el, még most sem sikerült megkeriteni. A hatóság a kerékpár leirását tartalmazó körözvényt bocsátott ki az ismeretlen tettes ellen. E szerint És Ka gyártmányjegyü, szabadfutóval ellátott gép, melynek száma: 41792.

A nemescsói ev. lelkészi teendők ellátására a püspök Bachát József szombathelyi káplánt bizta meg helyetesül. Minden vasár- és ünnepnapon fog Nemescsóban istentiszteletet tartani.

Az Elektro Bioskop mai műsora: 1. Felvételek a világháboruról. 2. Ami a házasság előtt történt. (Dráma). 3. Egy mintaférj nevelése. (Vigjáték.)

Állami anyakönyvi kivonat.

December hóról:

Születések.

Nagy István gépész—Schneller Franciska: Lajos,
Seper János cserepes—Tompeck Erzsi: Rezső,
Unteneeker Samu molnár—Csögör Emilia: Károly,
Steirits József fodrász—Kovács Ottilia: Valéria,
Laas Ferenc cipész—Háderer Mária: Mária,
Kopfstein Bernát kereskedő—Fréd Frida: Ede,
Schranc Mihály napszámos—Svecera Amália: Éva,
Preisz Ferenc kőmüves—Maitz Anna: Anna.

Halálozás.

Gamauf Gusztáv 7 hónapos, rángógörcs,
Gamauf Lajosné szül. Kappel Karolin 33 é. tüdővész,
Vigh Márton téglás, 60 éves tüdővész,
Dr. Dreiszker József, 69 éves, érelmeszesedés,
Laas Gusztáv, napszámos, 63 éves, tüdőgyuladás,
Hetlinger János, ácssegéd, 74 éves, aggkór,
Végh József, 5 éves, agyhártyalob,
Martinkovits Mátyás, főkönyv., 69 é., májzsugorodás,
Mandli Teréz, 16 éves, tüdővész,
Mihalek Róza, fulesi napszámos, 42 éves, tüdővész,
Lőrinc Örzse, cseléd, 27 éves, szivbaj,
Kovács Aurél, nyug. p. ü. tisztv. 79 éves, tüdővész,
Karner Józsefné szül. Windisch Alojzia, 76 é., aggkor,
özv. Pintér Lajosné Geröly K. 60 é., szervi szivbaj,
Kajtár Pál nemescsói földmüves, 84 éves, aggkor,
özv. Waller Józselné Hoós B. fpulu, 80, é., aggkór,
Budaker G. Károly, isk. igazgató, 48 é., vakbéllob.

Vidéki hirek.

Grof Erdödy Gyula, akit a nép rövidesen „a vörösvári gróf“-nak nevezett, ez a nagyon népszerü, igazán nemesen gondolkodó, nagyszerü demokrata mágnás, akit egész Vasvármegye népe, de különösen a felsőőri járás lakossága rajongó szeretettel nagyrabecsült, mult szombaton délután hunyt el 71 éves korában vörösvári kastélyában. Óriási részvét mellett helyezték el a vörösvári templom kriptájában örök nyugalomra. Ott volt a király képviselője is, a vármegye és igen sok egyesület küldöttsége, az egész környék népe. A legendás adatok százai maradtak utána, miként segitette azokat kik hozzáfordultak és azokat, akikről megtudta, hogy segitségre szorultak, — miként szolgálta a közügyet és miként teljesitette képviselői tisztét, melyre csak a nép szeretetének oly megnyilvánulása folytán vállalkozott, melynek kitérnie nem lehetett. A vörösvári „Gyula gróf“ emléke örökké fog élni a nép körében és az ő szellemében való közte vékenységét várhatjuk fiaitól: Tamás és Lajos gróféktól, kik a harctérről jöttek atyjuk gyászszertartásához.

Elveszett retikül. Konecy Erzsébet erdélyi menekült vámosderecskei helyettes tanitónő, mult hó 25-án Sopronból Szombathelyre utaztában egy II. osztályu kocsiszakaszban elvesztette fekete bársony retiküljét, amelyben egy imakönyv, 2 olvasó, egy zsebkés, egy vas női óra és 60942. számu vasuti arcképes igazolvány volt. Miután különösen arcképes igazolványának, mint menekülése alkalmával megmentett egyetlen okmányának elvesztése nagyon sulyosan érinti, a kőszegi rendőrség utján arra kéri a közönséget, hogy megtalálás esetén retiküljét juttassa el a kőszegi rendőrségre, ahol a megtaláló jutalomban is részesül.

Spiegl Szigfrid kamarai elnök előadása Szombathelyen. A soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke, Spiegl Szigfrid vasárnap délután szakelőadást tart a szombathelyi ipartestület székházának közgyülési helyiségében.

Baldauf ev. püspöki titkár pécsi lelkészjelölt. Pécsett a megüresedett ev. lelkészi állásra a gyülekezet Baldauf Gusztávot, a dunántuli ev. egyházkerület püspökének, Kapi Bélának, nagytehetségü és érdemes titkárát kivánja megnyerni lelkészének. A jelölés a legnagyobb valószinüség szerint egyhangu lesz.

Leleplezett tömördi orvvadász. Desits János tömördi sertéspásztort a csendőrség orvvadászat miatt feljelentette. A pásztornál ugyanis egy sertéslopási ügyben házkutatást tartottak s ez alkalommal több nyulbőrt találtak nála, amelyhez nem egyenes uton jutott. Érdekes a dologban az, hogy a nyulbőrökön vadászfegyver által ütött sebhely nem látható. A pásztor ugyanis kileste a nyulak buvóhelyeit, óvatosan megközelitette s kővel vagy más alkalmas jószággal agyonütötte vagy leütötte őket.

Szerencsétlenség a repülőtéren. Hétfőn délben könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a nagygencsi kámoni repülőtelepen. Lamadsky Károly pilóta altiszt egy uj repülő gépet probált ki. A fölszállás simán sikerült, de a gép mintegy száz méter magasságban felmondta a szolgálatot és lezuhant. A pilóta egyik lába törött el és felső alkapcsán szenvedett jelentéktelenebb sérülést. A lezuhant pilótát azonnal beszállitották a tartalékkórházba.

Hirek a háboruról.

Harcaink oroszokkal és romanokkal. Vadeninél előretolt ozmán biztositó csapatokat tulnyomó ellenséges erők elől a főbb biztositó vonalra vettük vissza. Az ellenség egy támadását Vadenitől nyugatra mintegy két kilométernyire levő állásaink ellen záróltüzünkkel megállitottuk. A Casinu és a Susita völgy között az oroszok és romanok nagy erőkkel támadásba mentek át. Az ellenségnek sikerült az egyik magaslaton lábát megvetnie, mig az arcvonal többi részén mindenütt teljesen visszavertük.

Az amerikai elnök ujabb békeakciója. House ezredes, Wilson barátja, legközelebbi ismét Európába érkezik. Wilson külön misszióval bizza meg, hogy közvetlenül érintkezzék az európai diplomáciával. House addig Európában marad, amig meg nem győződött vállalkozásának sikeréről vagy sikertelenségéről. Ez lesz Wilson utolsó beavatkozása a béke mellett. Ha kudarcot vallott, ugy a távoli béketárgyalásokban, amelyek a győzők és legyőzöttek között megindulnak, nem fog részt venni.

Galac nem sokáig védhető. A Daily Telegraphe pétervári távirata szerint Galac védelmére alkalmasint nem sokáig lehet számitani, mert az ellenség igen nagy tüzérséggel vonult fel a város ellen. Galacban 300 épület lángokban van, védeni csak a déli oldalon lehetséges.

Az oláh király igér a parasztoknak. Ferdinánd oláh király fogadta a képviselők küldöttségét, amely átnyujtotta a képviselőház válaszfeliratát a trónbeszédre. A király beszédet intézett a képviselőkhöz s a többi közt a következőket mondotta: A feliratból, amelyet a trónbeszédre a képviselőház adott, látom, hogy ez visszhangra talált s az egész ország elhatározása, hogy addig harcolunk, mig kivivjuk a győzelmet. Az elesett hősök emléke előtt hálás szivvel hajlunk meg. Emlékük adjon erőt, hogy világos elmével megalkossuk a reformot, mely a parasztnép (!) életét megkönnyiti.

Francia katona nem kap szabadságot. Franciaországból érkezett utasok szerint február elsejétől kezdve harctéri katona nem kap többé szabadságot.

Az olaszok a svájci határon. Zürichi lapok jelentése szerint az olaszok a svájci határszéli községeket kiüritették és valamennyit katonasággal töltik meg. Az Echo de Paris jelentése az olaszok kiüritették Comot is és katonasággal töltték meg. Ehez a hirhez a Berner Tagblatt hozzáfüzi, ha igaz, abban az esetben Svájc semlegessége veszélyeztetve van és ellenintézkedésekre kényszeritik a svájci szövetségtanácsot.

Mennyit hóditottunk. 1917. év elején megszállva tartunk Belgiumból 29.000 négyzetkilómetert, Franciaországból 22.310 négyzetkilométert. A német területből 900 négyzetkilométer van francia kézen. Oroszországból 280. 420, Romániából 100 ezer négyzetkilométert foglaltunk el, mig Ausztriából és Magyarországból összesen 28.200 négyzetkilométer van az oroszok birtokában. Szerbiából hóditásunk 85.867, Montenegróból 20.040 négyzetkilométert tartanak csapataink. Összes hóditásunk 560.000 négyzetkilométer.

Konstantin királyt detronizálni akarják. A Ruszkije Vjedomoszti egyik közleményéből megállapitható, miszerint az antant megállapodott arra nézve, hogy Konstantin görög királyt alkalmasinuyel detronizálja és a köztársaságot kikiáltja.

Az oroszok és romanok a Susita és a Casinu völgy között Ruis altábornagy harccsoportja ellen erős támadásokat intéztek. Mindenütt visszavertük őket. A Casinutól délre emelkedő nagy magaslaton ellentámadással az ellenség 2 tisztje és 200 főnyi legénysége hadifogságba került. Nestica-nesti alagut közelében császári és királyi felderitő osztagok az ellenséges biztositó vonalon tul az orosz főállásig nyomultak előre és 10 foglyal tértek vissza.

Franciaország offenzivája Svájcon át. Franciaország állitólag elhatározta, hogy Svájcon keresztül vonul gyarmati katonáival, ha pedig Svájc ellentáll, akkor fegyverrel kisérli meg az átvonulás kierőszakolását. Svájc határán nagy számu francia gyarmati csapatot vontak össze. A svájci vezérkar már minden ellenintézkedést megtett. Szigoruan ragaszkodnak semlegességükhöz és ezt szükség esetén fegyverrel is megvédik. A Svájcon való keresztülhatolás az antant tavaszi offenzivájának bevezető mozzanata készül lenni. Egész Svájcban általános izgalom uralkodik a bizonytalan helyzet miatt.

Két svájci hadtest mozgositása. Svájc január 29-én két hadtestet mozgositott az olasz és francia svájci határ védelmére, hogy meglepetéstől biztositsa magát.

Árverési hirdetés.

Alulirott kir. közjegyző közhirré teszi, hogy a Széchenyi György utcában fekvő 1. számu Blücher féle ház irodámban 1917. évi január hó 22. napján délelőtti 9 órakor megtartandó önkéntes árverés utján eladatni fog. Miről a venni szándékozók ezennel értesittetnek.

Pfeffel János s. k.
kir. közjegyző

A Várkör 68. számu

ház eladó.

TUNGSRAM LÁMPA

gazdaságos, mert Ahosszu élettartalmu
A minőségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungsram“ védjegygyel ellátott lámpát.
Gyártja az
Egyesült Izzolámpa és Villamossági R.-T., Ujpest 4.
Hazai gyártmány!!

Fejes káposztát

veszek előrefizetés mellett waggonszám.
Ajánlatok: „Häuptelkraut Nr. 5865“ jeligével
M. Dukes Nachf. Wien I. 1.
hirdetőirodájába küldendők.

VESZEK **régi butorokat, üvegeket, porcellánt, képeket, csipkéket, mű fogakat, régi aranyat és ezüstöt. Minden héten Kőszegen vagyok és a legnagyobb árakat fizetem. Kérek értesitést egy levelezőlapon J. HERSCHKOWITZ Szombathely.**

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve

Reitter Oszkár
nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerü találmánya
„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer, (nem méreg) mely emberre és háziállatokra nem ártalmalmas és felülmul minden más irtószert. **Egy doboz ára 3 K**, mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozban használati utasitás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van irva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKÁNIN** gyár egyedüli elárusitója, a Torontál Agrárbank Részvénytársaság **Nagybecskereken.**

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strausz szálloda mellett

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben
Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad
Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényivek et a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez
Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.
Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankügyleti megbizást a legelőnyösebben bonyolitani. Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

MEGHIVÓ.

A „Kőszegi Bortermelők Szövetkezete“

1917. évi február hó 4.-én délelőtt 1/2 11 órakor
a városház tanácstermében tartja

ez évi rendes közgyülését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1916. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Inditványok. Ezek 3 nappal a közgyülés előtt az elnökségnél irásban benyujtandók.

Az igazgatóság.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg.